

Aan Zijne Excellentie de Gouverneur van Aruba,
t.a.v. de Minister van Justitie, Veiligheid en Integratie
L.G. Smith Blvd. 76
Alhier

Uw brief: 9 november 2020
Uw kenmerk: LH-20/0016
Datum: 2 december 2020
Kenmerk: RvA 145-20

Onderwerp: Ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 243d, eerste lid, van de Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba (AB 1989 no. GT 100) (Landsbesluit meldcode kindermishandeling)

Naar aanleiding van bijgaand aan de Raad ter advies toegezonden ontwerp-landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 243d, eerste lid, van de Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba (AB 1989 no. GT 100) (Landsbesluit meldcode kindermishandeling), moge de Raad Uwe Excellentie het volgende berichten.

1. Met ingang van 1 juni 2019 is bij Landsbesluit onderdeel I, subonderdeel Obis, van de Landsverordening tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek van Aruba in verband met een aantal onderwerpen die nog een regeling of aanpassing in het Burgerlijk Wetboek van Aruba behoeven (hierna de Landsverordening aanvulling BWA), in werking getreden. Teneinde op korte termijn een instelling aan te kunnen wijzen die als advies- en meldpunt voor kindermishandeling fungeert, besloot de regering dit onderdeel vooruitlopend op de algehele invoering van Boek 1 Burgerlijk Wetboek Aruba (BWA) in werking doen treden. Hoewel de Raad dit besluit ondersteunt, baart het hem zorgen dat de algehele invoering van de Landsverordening aanvulling BWA jarenlang¹ op zich doet wachten. Vanuit het perspectief van waarborging van de rechten van het kind is actualisering van het verouderde Boek 1 BWA (personen- en familierecht) van groot belang. Thans is de ontwerp-landsverordening houdende wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba (AB 1989 no. GT 100) en het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering van Aruba (AB 2005 no. 34) in verband met het bevorderen van het voortgezet ouderschap na scheiding, in behandeling bij de Raad. Genoemd ontwerp kan echter niet in werking treden zolang de algehele invoering van een nieuw Boek 1 op zich

---

¹ Op het tijdstip van schrijven van dit advies is de ontwerp-aanpassingsverordening aanvulling Burgerlijk Wetboek van Aruba nog in behandeling in de Staten. Het advies van de Raad terzake dateert van 21 februari 2019 (RvA 173-17) Het oorspronkelijk ontwerp van de landsverordening aanvulling BWA werd in 2009 aan de Raad aangeboden (zie advies RvA d.d.2 juni 2010, RvA 171-09).

doet wachten. Teneinde een zo effectief en integraal mogelijke bescherming van de rechten van kinderen en jeugdigen te kunnen waarborgen, wordt dan ook aangedrongen op een spoedige invoering van het aangepaste BWA in het algemeen en Boek 1 in het bijzonder.

2. De artikelen 243a t/m 243d van de Landsverordening aanvulling BWA regelen de aanwijzing, taakstelling en werkwijze van het Advies- en meldpunt voor kindermishandeling (AMK). Het onderhavige ontwerp strekt ter uitvoering van artikel 243d, eerste lid dat bepaalt dat bij landsbesluit houdende algemene maatregelen beroepspersonen aangewezen kunnen worden die verplicht worden een meldcode op te stellen en toe te passen. De Raad onderschrijft de strekking van het ontwerp maar acht een uitbreiding van de toelichting op enkele onderdelen noodzakelijk. Tevens plaatst de Raad een kanttekening bij voorgesteld artikel 3 en acht hij in verband hiermee enige aanpassing van het ontwerpbesluit wenselijk.

3. Ingevolge voorgesteld artikel 2, eerste lid, worden verschillende categorieën beroepspersonen verplicht een meldcode vast te stellen waarin stapsgewijs wordt beschreven hoe met signalen van kindermishandeling dient te worden omgegaan. Het tweede lid stelt dat de personen bedoeld in het eerste lid de kennis van de meldcode onder hun personeel dienen te bevorderen en toe dienen te zien op het gebruik van de meldcode. Bovengenoemde verplichting geldt voor een diversiteit van beroepspersonen waarvan aangenomen mag worden dat de ene categorie wellicht beter toegerust zal zijn qua capaciteit, deskundigheid en financiële middelen om uitvoering te geven aan de genoemde verplichting dan de andere. Dit doet de vraag rijzen of deskundigheid en middelen vrijgemaakt zullen worden voor het opstellen van de meldcode en vervolgens de training en voorlichting van personeel en of het AMK hierbij een coördinerende rol zal vervullen. Geadviseerd wordt de toelichting met informatie terzake aan te vullen.

4. Voorgesteld artikel 2, eerste lid, onderdeel f, legt de verplichting een meldcode op te stellen op aan de houder bedoeld in artikel 1, eerste lid van de Landsverordening Kinderopvang. Hoewel deze landsverordening bij AB 2017 no. 38 werd afgekondigd, is deze tot op heden nog niet in werking getreden.² De Raad vraagt zich af wat hier de beweegredenen voor zijn en of de regering voornemens is de inwerkingtreding op korte termijn te realiseren. Gezien het feit dat het een categorie beroepspersonen betreft die essentieel is voor het vroegtijdig signaleren van (vermoedens van) kindermishandeling, dringt de Raad aan op een spoedige inwerkingtreding van de Landsverordening Kinderopvang.

---

² De Raad bracht op 23 augustus 2013 advies uit over de ontwerp-landsverordening kinderopvang (RvA 91-13).

5. Voorgesteld artikel 3 geeft aan welke elementen de meldcode in ieder geval dient te bevatten. Voor de onderdelen en het stappenplan is aansluiting gezocht bij het Nederlandse Besluit verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.³ Met uitzondering van onderdeel b zijn de onderdelen in het eerste lid ontleend aan artikel 1 van het Nederlandse Besluit. Ingevolge onderdeel b dient de meldcode een wijze te bevatten waarop de beroepspersoon ‘het risico en de aard en ernst van de kindermishandeling inschat en dat hem in staat stelt te beoordelen of er sprake is van dusdanig ernstige kindermishandeling, dan wel van een vermoeden daarvan, dat het bieden of organiseren van hulp dan wel het doen van een melding aangewezen is’. De Raad vraagt zich af of de bewoordingen van dit onderdeel, dat de kern van het stappenplan vormt, wel voldoende duidelijk en concreet genoeg geformuleerd zijn om werkbaar te zijn voor de uitvoeringspraktijk. De toelichting stelt dat de meldcode een mechanisme dient te bevatten op grond waarvan degenen die met de meldcode werken kunnen nagaan of er sprake is van (een risico op) kindermishandeling, welke aard dat geweld of die mishandeling heeft of zou kunnen hebben en wat de ernst daarvan is of zou kunnen zijn.⁴ Deze omstandigheid noodzaakt tot de aanwijzing c.q. instelling van een deskundige instantie die een ondersteunende en begeleidende rol speelt bij de ontwikkeling van dergelijke ‘mechanismen’. Geadviseerd wordt de toelichting met informatie terzake uit te breiden.

6. Ingevolge artikel 243a, onderdeel e, van de Landsverordening aanvulling BWA fungeert het advies- en meldpunt voor kindermishandeling als landelijk registratiepunt van *alle* gevallen van kindermishandeling of vermoeden van kindermishandeling. Het is niet duidelijk hoe dit artikel zich verhoudt met voorgesteld artikel 3, tweede lid, onderdeel e, dat bepaalt dat het stappenplan de beslissing dient te bevatten over het zelf bieden of organiseren van de noodzakelijke hulp of het doen van een melding. Niet duidelijk is of een concreet geval nog wel bij het meldpunt wordt gemeld indien een instelling besluit om zelf hulp te bieden of te organiseren. Geadviseerd wordt hier duidelijkheid over te verschaffen in de toelichting. In het belang van een zo volledig mogelijke centrale registratie van alle gevallen van kindermishandeling of vermoedens van kindermishandeling en ter bevordering en coördinatie van de hulpverlening (met name in situaties waarin signalen bij meerdere instellingen worden opgevangen met betrekking tot dezelfde persoon of hetzelfde gezin) wordt geadviseerd het ontwerp zodanig aan te passen dat alle gevallen bij het AMK worden aangemeld, ongeacht of de betreffende instelling besluit zelf hulp te bieden of te organiseren.

7. Tenslotte onderstreept de Raad het belang van het voor langere termijn inzetten van deskundigheid en middelen, niet alleen voor de invoering van het ontwerp maar ook

---

³ MvT, p. 5.

⁴ MvT, p. 7.

gedurende de uitvoering ervan.⁵ Hieraan zullen kosten verbonden zijn die niet inzichtelijk worden gemaakt in het ontwerp. Het is dan ook noodzakelijk dat de toelichting uitgebreid wordt met een financiële paragraaf zoals voorgeschreven door artikel 6, eerste lid van de Comptabiliteitsverordening 1989 (AB 1989 no. 72) waarin een alomvattende realistische raming opgenomen is van alle kosten (korte en lange termijn) die gemoeid zijn met de uitvoering van het ontwerp. De Raad vreest dat zonder een dergelijke raming gericht op een effectieve en structurele bestrijding van dit ernstig maatschappelijk probleem, de invoering van een meldcode in de praktijk uitvoeringsproblemen zal ondervinden.

8. Enkele voorstellen voor redactionele verbeteringen zijn in de marge van de toelichting opgenomen.

De Raad kan zich voor het overige met de doelstelling en de inhoud van het ontwerp verenigen en geeft U in overweging te besluiten conform de daarin neergelegde voorstellen, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De Secretaris,

De Voorzitter,

---

mr. A. Braamskamp

---

mr. F.M. d.l.S. Goedgefrag

---

⁵ Zie terzake ook het recent gepubliceerde onderzoek van het Verwey-Jonker Instituut 'Kwestie van lange adem: kan huiselijk geweld en kindermishandeling echt stoppen?'.